

అ०

తరిక్షంలో ఏం జరుగుతున్నదో, ఆకాశంలో ఎక్కడ ఏముందో తెలుసుకునేందుకు ఇప్పుడు సమాల్ఫు మార్గాలున్నాయి. కానీ ఒకప్పుడు కేవలం కంటిచూపు, మస్సిప్పుంలో సాగే విశేషణలు, తాళుతూల మీద లెక్కలే ఆదారంగా ఉండేవి. టెలిస్కోపు వచ్చాక, అమిప్పురణల వేగం పుంజకుండి. హైన్ లిపర్స్ అనే దండ అడ్డాల వ్యాపారి, 1608లో టెలిస్కోపును కనుగొన్నాడు. దాన్ని గెలీలియో ఖగోళ పరిశోధనకు అనుష్ఠాన మార్గాలు. అయినా ఓ కొత్త గ్రహస్సి కనుగొన్డా నికి దాదాపు రెండు శతాబ్దాలు పట్టింది విధియొమ్ పూర్వర్త అనే శాస్త్ర వేత్త 1781లో యురేనోస్ గ్రహస్సి కనిపెట్టాడు. దాంతో పాట్ కొన్నివేల ఖగోళ పదార్థాలనీ కనిపెట్టాడు హర్షల్. అప్పటిదోకా అరు గ్రహానే వల్ల వేస్తున్న పిల్లలు యురేనోస్ పేరును భీషిపుత్తాగారు. సౌర కుటుంబంలోకి కొత్తగా చేరిన ఈ యురేనోస్ గమనిం చేందుకు ఖగోళ శాస్త్రవేత్తలంతా తమ బిలిస్కోపులను ఆ దిశగా ఎక్కుపెట్టారు. అలయితే దాని త్రమాన్ని పరిశీలించినప్పారికి ఏదో తేడా కనిపించింది. దాని అవల ఉన్న మరో పుస్తవేదో యురేనోస్ గతిని ప్రభావితం చేస్తున్నట్టు అనిపించింది. ఆ లెక్కల ఆదారంగా యురేనోస్ అవతల గమనించినప్పుడు నెప్పుశ్వన్ తర్వాత కూడా గ్రహాల జాబితా పెరిగింది నెప్పుశ్వన్ తర్వాత కూడా మరో గ్రహం ఉండి అనే అనుమానానికి కూడా ఈ సిద్ధాంతమే కారణం. నెప్పుశ్వన్ గతిని మరో గ్రహామేందో ప్రభావితం చేస్తున్నది అనుకూన్చుట అది స్థూలో ఏమా అనుకూన్చారు. కానీ స్థూలోకి అంత శక్తి లేదని తర్వాత అర్థాన్ని పడంతో మరో గ్రహం కోసం అన్వేషిస్తున్నారు.

పేరు లేని గ్రహానికిసం...

పందెండ్క క్రితమే లోవెల అనే శాస్త్రవేత్త నెప్పుశ్వన్ అవలి గ్రహానికి, ప్లానెట్ X అని పేరు పెట్టాడు. అమెరికా కూడా చెందిన ఈ లోవెల చిత్రమైన మనసి. రచయిత, వ్యాపారవేత్త, గడిత శాస్త్రవేత్త అయిన లోవెల కుజ గ్రహం ఏదీ దక్కనిపించే చారలను అనకట్టలుగా భావించాడు. అథనికి నాగారికత కు చెందినవారు అక్కడ ఉంటూ, ఆ ఆనకట్టలను నిర్మించారని నమ్మాడు. తన నమ్మకాన్ని పూర్వారం చేస్తూ ఏకంగా మూడు పుస్తకాలు రాశాడు. నెప్పుశ్వన్ అవల ఓ మార్పిక గ్రహం ఉండనీ, దాని పేరు ప్లానెట్ ఎక్స్ అనీ చెప్పుకొచ్చాడు. లోవెల మాటల్ని ఎవరూ భార్యలు చేయిలేదు కానీ, ప్లానెట్ ఎక్స్ అన్న పేరు మాత్రం ఫీరుపడిపోయింది. తర్వాత కాలంలో దీని గురించి విశ్వాసమైన పరిశోధనలు చేసిన ప్రోస్, బెలీజిస్ అనే శాస్త్రవేత్తలు ఈ గ్రహానికి పెప్పు బ్రింగ్, జాంక్ లాంబి రకరకాల పేర్లు సూచించారు. నెప్పుశ్వన్ ఆవల ఉన్న ఖగోళ పసుపులన్నిటినీ కూడా ప్రాణ్యుని నెప్పుశ్వన్ నియం ఆబ్లోక్స్ పేరుతో పిలుస్తున్నారు. వాటిలో ఈ గ్రహామూ ఒకటి, ఖగోళంలో ఓ పసుపు ఉనికిని స్పష్టంగా నిరూపించే తపరకు దానికి పేరు పెట్టిందుకు అంతర్శతీయ ఖగోళ సమాఖ్య ఒప్పుకోదు. కాబట్టి ఈ గ్రహానికి ఇంతవరకు ఏ పేరుతో శాస్త్రవేత్తలు దీని గురించిన సమాచారాన్ని పంచుకుంటున్నారు.

వలయంలో కలవరం

సౌర కుటుంబంలో గ్రహాలన్నీ ఏర్పడిపోయాక మిగిలిన శకలాలన్నీ ఒక వలయంలు ఏర్పడి తిరుగుతున్నాయి. వాటిని కనుగొన్న శాస్త్రవేత్త పేరునిముగా, దానికి కైప్ప బీట్ లని పేరు పెట్టారు. వీటిలో కొన్ని

ఉండిని నేర్చిని

ప్లానెట్ 9 ఎలా ఏర్పడింది అనే

విషయం మీద అనేక

సిద్ధాంతాలు

ప్రచారంలో ఉన్నాయి.

1 ఓ అంచనా ప్రకారం మొదటి ఈ గ్రహం గురుడు, నిని లాంటి భాలీ గ్రహపిలకు దగ్గర్లో ఉండేబి. వాటి గురుత్వాకర్షణ శక్తి వల్ల ఒక ఇతర గ్రహం కూడా, ఆ మార్గంలోకి రాకుండా ఉంటాయి. అలా ప్లానెట్ 9, క్రమంగా పెద్ద గ్రహపిల నుంచి తప్పకాని, దూరంగా వెళ్లించిని అంటారు.

2 మరో సిద్ధాంతం ప్రకారం ప్లానెట్ 9, ఇతర నక్షత్రానికి చెందిన గ్రహం. కానీ సూర్యుడి ఆకర్షణ వల్ల, మన సార్కుటుంబంలోకి వచ్చి చేంది.

3 వాయువులు, ధూజికణాల కలయికతో అక్కడికక్కు ఈ గ్రహం ఏర్పడిందని మరో ఊహ.

4 సార్కుటుంబం ఏర్పడే సమయంలో ఇతర గ్రహపిలకానే ఈ ప్లానెట్ 9 ఏర్పడిందని, అయితే ఓ గ్రహంగా రూపాంతరం చెండకుండానే అసంపూర్ణంగా మిగిలిపోయిందని ఇంకో మాట.

రాతితో, కొన్ని లోపలతో, మరించి గడ్డకట్టిన వాయు వులతో ఉంటాయి. యురేనోస్ గ్రహస్సి అలాగే కైప్ప చెల్లలో ఉన్న సెప్టొనా లాంటి పదార్థాలను ఒక భారీ గ్రహామేదో ప్రభావితం చేస్తున్నదని గ్రహించారు. ఓ 11 ఖగోళ పదార్థాలు ఒక దిశలో, ఒక వేగంతో కదులుతుండటం ఈ సిద్ధాంతానికి బలాన్నిచూంది. కాలిఫోర్నీయాకు చెందిన ప్లైట్ క్రోన్, కాన్స్టాంటిన్ బట్టిజెన్ ఈ గ్రహపు పరిణామాన్ని కూడా అంచనా వేసే ప్రయత్నం చేశారు. మన భూమి కంటే ఈ గ్రహం 5-6 రెట్లు బరువుగా ఉంటుందని, 2-4 రెట్లు అధిక పరిమాణంలో ఉండవచ్చి తెల్పారు. అది మొదలు ఎంతమంది శాస్త్రవేత్తలు ఈ గ్రహం గురించి మరించి విశ్వాసితం చేస్తున్నారు. యాక చెందిన ప్లైట్ క్రోన్, కాన్స్టాంటిన్ బట్టిజెన్ ఈ గ్రహపు పరిణామాన్ని కూడా అంచనా వేసే ప్రయత్నం చేశారు. మన భూమి కంటే ఈ గ్రహం 5-6 రెట్లు బరువుగా ఉంటుందని, 2-4 రెట్లు అధిక పరిమాణంలో ఉండవచ్చి తెల్పారు. అది మొదలు ఎంతమంది శాస్త్రవేత్తలు ఈ గ్రహం గురించి మరించి విశ్వాసితం చేస్తున్నారు. వీటి విషయంలో వేర్చే శాస్త్రవేత్తల లెక్కలు వేర్చేరుగా ఉన్నాయి కానీ ఊహ కోసం ఉన్నారి వాటిలో ముఖ్యమైనవాటిని చూడాలి.

■ ఈ గ్రహం, సూర్యుడి చుట్టూ గడ్డకట్టుకున్న మందులో ఈ గ్రహం కుటుంబంలో ఉండని ఊహ కోసం ఉన్న దూరాన్ని చేసిని అంటారు.

■ భూమి నుంచి సూర్యుడికి మధ్య ఉన్న దూరాన్ని

ఆఫ్రికాలీసికర్ యూనిట్గా (AU) పేర్కుంటారు. ఖగోళ దూరాలు ఈ AU లెక్కలో పోలుస్తారు. మన భూమి నుంచి ఈ తొమ్మిదో గ్రహం 400-800 AU ల దూరంలో ఉండని అంటున్నారు.

■ భూమి లాగానే ఈ తొమ్మిదో గ్రహం కూడా సూర్యుడి చుట్టూ దీర్ఘవ్యాకరంలో తీరుగుతున్నది.

■ రాత్రి చుట్టూ గడ్డకట్టుకున్న మందులో ఈ గ్రహం కుటుంబంలో ఉండని ఊహిస్తున్నారు.

అతుకుల వెతుకులాట
సాకేతికత ఇంతలా అభివృద్ధి చెందిన సమయంలో ఓ పెద్ద గ్రహం మన కట్ట కొప్ప తిరగడం ఆశ్ర్యంగా ఉండచుట్టు. కానీ ఈ అనంత విశ్వంలో మన ఉనికి పిప్పెలికమే అని చెప్పేందుకు, ఈ గ్రహాన్ని కనిపెట్టలేకపోవడమే ఓ పెద్ద ఉదాహరణ. నెప్పుశ్వన్కు సూర్యుడికి మధ్య ఎంత దూరంలో ఈ తొమ్మిదో గ్రహం ఉంది. అల్లంత దూరంలో ఉన్న గ్రహం నుంచి ప్రతిభలించే కాంతి చాలా చాలా తక్కువగా ఉంటుంది. పూలో కంటే

